

scriptio quidquam circa illorum abrogationem vel immunitationem valeat: Causa enim non unus evenire potest, ut Episcopis aliquis per immemoriale tempus omnes Canonicas, in Ecclesia sua Cathedrali, etiam in membris Papalibus, vacantes; vel praebendas, & dignitates eorum Canonicorum, qui actuales S. Pontificis erant Officiales, adeoque secundum Concordata Germaniae post vacaturam Summae Sedi reservatas, conferre confueverit: ubi quaestio ensuitur, an eod temporis lapsum facultas ejusmodi praebendas & Canonicas liberè conferendi ceaserat, praescripta?

480 Affirmative respondent Zypaeus lib. 1. consil. 3. num. 38. ad iiii. de Præbend. P. Engel ibid. num. 54. P. Wielchner ibid. num. 71. ac novissime Clariss. P. Schmalzgruber ibid. num. 257. Rationes pro hac conclusione sunt istae. I. quod Praescriptio contra Germaniae Concordata nullibi Gentium videatur scripta: ut proinde ad communem Praescriptionis regulam configendum, ac definendum sit, quod indubitate S. Pontifice in Concordatis Germaniae, quantum in favorem proprium tendunt, dispensare, & Episcopis Germaniae privilegium des conferendi dignitatis & praebendi sibi refervaris, indulgere possit, velut de facto per primas preces Imperatoribus est concessum.

SECTIO IV.

De Rebus & Juribus Publicis & Principiis.

S U M M A R I A.

485. Explicatur iura publica. **486.** & seqq. Eorum varietas. **491.** Indicatur status questionis. **492.** & seqq. Premittitur illius refectionis distincio inter Jura Majestatis intrinseca & extrinseca. **493.** & seqq. Intrinseca non possunt à subdito quia tali nullo tempore prescribi. **500.** & seqq. Bene tamen à subdito, ut definit esse subditum. **505.** & seqq. Extrinseca possunt à subdito quia tali prescribi. **514.** & seqq. Solvuntur obscuritas. **519.** & seqq. Adducuntur ius supremæ provocatio. **521.** & seqq. Affertur ratio pro illius Prescriptione. **523.** &

S. I.

De Juribus & Rebus Principis in genere.

485. Res & Jura, quibus præsentem Sectionem conferramus, non eō titulo, quō in prima Sectione hujus cap. dicuntur publica, putabuntur, ad quem sunt definita; sed à persona publica, Princeps videlicet, cui debentur. D. Henricus Canifus in disp. Jurid. de uiscap. & præf. cap. 4. rh. 80.

486. Hacce Res & Jura in quinque Classes distinguuntur. Authores cum Covarruv. d. pari. 2. §. 2. num. 7. In prima constituant res, Principis fisco aut jam illatas, aut delatas tantum; quod pertinet bona vacanta, bona præscriptio-

rum, bona reorum criminis laesa Majestatis &c. In secunda collocant res & jura, que Principi in recognitionem Supremæ Potestatis & Majestatis reservata sunt: qualia sunt jura Majestatis intrinseca, de quibus statim; item Corona, Sceptrum, Pomum Imperiale &c. In tertia ponunt jura, que Principi quidem non in signum potestatis futu-
premar referuntur, attrahent in typum dignitatis & præminentis Principis competunt, qualia sunt in nostra sententia jura Majestatis extrinseca. In quarta sedem alignant rebus

De Juribus & Rebus Principis in genere.

ibidem num. 28. D. Erasmus palst. Aulico Jurid. de Juribus Princip. Exercit. 80.

Ratio est I. Implicita, subditum non esse subdito. Ergo etiam implicita, iura Majestatis à subdito quā tali prescribi. Conseq. prob.

Jura Majestatis intrinseca per num. 492. nequeunt à Majestate separari, atque, ut non nemo scripti, sunt sacra factorum; sunt affixa Principi, velut stella firmamento, auro corpori; sunt corona & sceptro annexa, velut gemma annulo. Ergo non possunt à subdito usurpari, quin subditum exiatur, & in partem aut consortium Supremæ Potestatis advocetur. Ergo nequeunt à subdito quā supradicta prescribi. Confirmatur. **497**

exigendi collectas publicas nequit illa Praescriptio, etiam immemoriali abrogari. **498** competit 6. Cod. de Praefr. 30. vel 40. annos. Solummodo in temporis determinatione aliqua superflua controversia, quam in cap. seq. scđ. 4. complanabitur. De bonis vero, in secunda & tercia classe numeratis, dilectiatur, an Praescriptio imperium penitus deditur?

499 Ubi Notandum est, bona illa ab aliis vocari jura Majestatis, quia nempe Principi, aut alteri, Supremam in Republica Potestatem habenti, competent. Dividuntur in iura Majestatis intrinseca & extrinseca. Jura Majestatis intrinseca sunt, quæ à persona Supreme Potestatis ita dependent, ut ab eadem, salvâ illius substantia, & (si loqui fas est) in sensu compito separari, ac communicari aliis nequeant. Talia sunt ius ferendarum Legum publicationum, ius creandi Reges, Duces, Marchiones, ius supremæ Advocaciae; ius restituendi famam & natales pro toto salem Imperio &c. Jura Majestatis extrinseca nuncupantur; quæ, salvâ Majestate & Potestate Supremæ, in alios derivari possunt. Ejus generis sunt ius creandi Magistratos & Baccalaureos, ius aggratiandi seu relaxandi poemas facinorosis hominibus debitis, ius imponendi collectas, ius territoriale cum omnibus inde sequentibus iuribus &c. de quibus Publicista.

500 Ab aliis Jura Majestatis. **Regalum nomine** insigniri solent, vel quia Majestas omnium optimè in Regno & Rege est conspicua; Regnumque omnium Rerum publicarum antiquissima & laudissima est species; vel quia Regalium Jura exercere quis illico potest, simul arque ad Regalem dignitatem evectus fuerit. Henricus a Rotenfeld de Jure fidei cap. 5. conclus. 1. num. 4. Gabriel Sweder Instruct. in Ius publ. part. sec. 1. cap. 4. num. 2. Et quodnos per iura Majestatis intrinseca, illi per Regalia majora intelligunt: pariter quod nos per iura Majestatis extrinseca, illi per Regalia minoria comprehendunt. Videatur cum citatis Sixtinis de Regalibus cap. 2. & n. 2. Jam ut è diverticlo ad viam redeam,

Dico I. Jura Majestatis intrinseca à subdito quā tali nullius temporis, etiam immemorialis, Praescriptio acquiri possunt. Ita passim DD. cum Covarruv. cit. §. 2. n. 8. Brunnem. ad l. 1. Cod. commun. de uiscap. num. 4. Balbo de Praefr. scđ. p. 5. princ. q. 1. n. 3. Einsiedel de Regal. cap. 4. n. 69. Carpz. de Regal. cap. 4. apb. 5. Schambogen ad h. t. §. 4. f. m. 300. D. Franz

F. 3

censetur: quemadmodum plura & Regna & Provincias ab Imperio Romano, cui antea erant tributaria, hanc viam suffici separata & avulsa, pro certo mihi persuadeo. Et ratio anterior est: quia in simili Praescriptione omnes omnino conditions concurrere possunt.

Potest enim imprimis locum habere possessio, utpote cuius neminem quod jura Majestatis incapacem esse, colligo ex illis, quae idem D. Braun d. l. num. 22. habet, quod nempe ad hoc, ut res aliquis dicatur extra commercium humanum versari, debeat extare Lex certa, extrahens eam ex commercio. Atqui nulla talis est assignabilis, neque Civilis, neque Gentilium, que jura Majestatis extrahat humanum commercium. Ergo &c. Deinde si Princeps, diffimiliter potestatis sive praeminentia, cum subdito velut aequali agat, tractet, & transfigat, titulus & opinio probabilis ex parte subditi coniurgat, Principem juri, quod in subditum habuerat, celsisse: quod titulus subdidente, bona fides fundamentum nanciscitur, in quo pedem figat.

Atque ita explicando credo cit. Vasq. Illust. Controv. cap. 22. n. 19. Pruckmā de Regal. cap. 5. n. 98. Henric. à Roenthal d. cap. 5. concl. 16. n. 3. Ockel de Praef. inēm cap. 5. lib. 1. aliosque, dum etiam in Regalibus reservatis in signum Supremae Potestatis, seu in iuribus Majestatis, intrinsecis Praescriptionem admittunt immemorialem: quod nempe de Praescriptione, à non subdito peragendo, loquantur. Alio in sensu nobiscum conciliari non possunt.

Dico II. Jura Majestatis extrinseca à subdito quā tallē prelibentur. Sic tenet. Authorē prima conclusionis; iisque accedunt à fortiori Rosenthal. d. concl. 16. n. 3. Pruckmann d. e. n. 95. Gabrielius lib. 5. coīm. concl. de Praef. concl. 1. n. Einföd d. l. n. 68. Capr. d. Probatur I. ex l. 4. Cod. de Praef. 3c. annos ubi jura omnia tam publica, quam privata Praescriptioni redditur subiecta. Ergo etiam Jura Majestatis extrinseca Praescriptioni subiectiuntur: cū & ipsa in censu jurium publicorum pertineant.

Nequid dicas: textum hunc ita effusè accipiendum non esse, ne alias ipsa quoque Majestatis jura intrinseca, contra superius conclusa, sūa latitudine contineat. Contra enim est: quod oporteat textus ita explicare, ut singula verba & significacione habeant & operationem. At, nisi admittamus Praescriptionem in iuribus Majestatis extrinsecis, non video, quā aut significacionem aut operationem habeant illa verba in d. l. 4. nullum est: ius publicum: cum, exceptis Majestatis Summa prorogativis, vix appareat ius aliquod, quod in iure publico, licet iurium deputari valeat. Quod

verò sub ista terminorum generalitate Imperator noluerit comprehendere jura Majestatis intrinseca, partim in l. competit 6. Cod. eid. rit. ipsoem ostendit; partim ex rationibus, primum allegatis, clarissime deducitur. Confirmari potest conclusio ex Recess. Imp. de Anno 1548. Angusta habeo, ubi in §. und soll

unser 54. contra collectas Imperii, quas Jure Majestatis & Regalium Imperator percepere, non ambigo, luculent Praescriptio conceditur. Idemque ex §. aber die 63. & §. 100. abe 64. deduci videtur.

Probatur II. ex cap. super quibusdam 26. de 509. V. S. ubi S. Pontifex institutionem pedagogum & quidagitorum, utpote ad Regalia spectantium, non minus immemoriali confusitudini (sive verius Praescriptioni) quam Imperatorum concessioni attribuit: censit igitur, jura Majestatis extrinseca, quale dicimus ius instituendi pedagia &c. immemoriali tempore praescribi posse. Consulatur Abbas ad. cap. n. 1. & 2.

Probatur III. Praescriptioni memorato- 510 rum Jurium neque legalis voluntas Principis, neque personalis refringatur. Ergo à communī Praescriptionis regula non sunt libera. Antecedens quod primū membrum de consenso legali stabilitur ex textibus, mox reconsensit.

Quod alterum verò probatur ex concessione privilegiorum & Regalium, quam Status S. R. I. partim expressa Principi, p. L. obtinuerunt; partim hodiecum ob- 511 tent; partim ab initio ex conniventia Imperatoris mediante Praescriptione accepte- runt. Si enim creditus Nicolaus Myllesius ab Ehrenbach de Princeps. & Stat. Imp. part. 1. cap. 9. num. 3. de origine Principum & Statuum Imperii eorumque iuris & potestate in territorio ipsius competente, verò hoc dici potest, quod JCetus Caius in l. adē 7. §. 1. ff. A. R. D. de alluvione tradit, quod sit incrementum laeti, paululum pratio nō pro accedens, motu suum, ut intelligere vix possimus, quantum quo quo tempore adiiciatur: eadem quippe ratione Principum ac Statuum Imperii dignitas, libertas, & potesta crevise, siue successivō ulu & exercitio invallisce videtur.

Promovet argumentum. Quæcunque 512 possunt acquiri privilegiō, possunt acquiri Praescriptione. Sed jura Majestatis extrinseca possunt acquiri privilegiō. Pruckmann cit. loc. num. 1. cum relatis ibidem: & constat ex d. cap. super quibusdam. Ergo &c.

Oppones I. Via publica non utendō non 513 amittit, esto per centum annos non-jūris continuauerit l. viam publicam 2. ff. de Via publ. & ibi Gloffa. Ergo jura publica, qualis sunt jura Majestatis, nullō temporis cursu amittuntur. II. Si privatus potestatem, jus, 514 aut imperium sibi non competens usurpet, obstringitur crimen laesa Majestatis l. Lex duodecim 3. ff. ad Leg. Jul. Majest. Sed qui exercet jus Majestatis extrinsecum, usurpat jus, potestatem, & imperium, sibi non competens. Ergo &c.

Resp. ad I. viam publicam seu potentiam 515 cundi per viam publicam, propriè loquendo non ius sed meram facultatem esse, cui ne immemorialis quidem Praescriptio officit. Pruckmann d. loc. n. 103. Resp. ad II. totum 517. argumentum transmitti, si intelligatur eō modo, quod juxta mentem & verba recitat-

L. intelligi debet, nempe de possessore male fidei, de quo ibidem JCetus Marcius differit, dum in fine ait: quive privatus pro potestate ma- 518 gistrative quid scimus dolō male gerfir. Talis enimverò non favorem Praescriptionis, sed

Legis indignationem commeretur, non id est, quod potestas & jus Majestatis extrinsecum exsistat impræscriptibile; sed quod bona fide, velut Praescriptionis primariā causā, desistatur. Braun alleg. loc. n. 20.

§. II.

19 Jus ultimæ cognitionis & extremæ provocations. (die höchste Justiz und Gerichtsbarkeit in dem ganzen Römischen Reich) est reservatum Imperatoris, vi cuius ipse injunctiam sententiarum, in Principac ac Ordinum Imperii Judicis latarum, in casu, quo pars gravata ad eum provocavit, inquirit, easque vel refigit, atque corrigit, vel confirmat; de sententiis autem, que ipsius nomine late, ne- 519 mo sibi facultatem cognoscendi arrogare va- 520 let. Swederus dicit. s. 1. cap. 11. n. 1. Dixi: jus ultimæ provocations esse reservatum Imperatoris. Num verò tam strictè reservatum, tamque arctè colligatum sit Majestati, ut immemorialis saltem Praescriptionis autoritate ab ea separari nequeat? Controversum est.

21 Negativa sententia, quod videlicet tanta non sit conexio hujus iuris cum Majestate, ut divortium Praescriptio efficere non possit, frequenti arguento fauenda videtur. Jus ultimæ provocations speciali Imperatoris privilegiō ad Principes Inferiores dimanare potest. Ergo etiam, inspectis principiis huius 521 usque utriusque titulo Praescriptionis. Ante- 522cedens demonstratur ex Legibus Imperii fundamentalibus, Aurea Bulla sicilicet cap. 8. & 11. ubi Serenissimus S. R. I. Septemviris a Carolo IV. privilegium, ne ab ipsorum vel Officialium sententiis appelletur, concessionem legitur. Quod ipsam Serenissimis Archiducibus Austriae, Burgundie, Würtenbergiae, Lotharingiae, & aliis suffice indultum, tradit Swederus d. l. n. 2. Hoc tamen argumentum non obstante, indubitanter arbitrio cum Cor- varru. d. part. 2. §. 2. num. 10. Clariss. D. Her- mes Fæcianus Juris Publ. cap. 11. n. 178. sen- tentiam affirmativam esse probabilem. Ratio est I. quia jus extremæ provocations & appellations est ius Majestatis intrinsecum: is namque, qui Majestate fulget, ex natura Majestatis non tantum est Principes Principium, sed etiam Iudex Judicium; adeoque si- 523 cut omnes Principes certò respectu Supremae Majestatis subordinatos se agnoscunt; pariter omnes Judices eidem se submittant, necesse est. At non omnes Judices eandem sub- missione proficerent, nisi eorum acta & conclusa in causis iustitiae censuram Majestatis Cæsarē metuerent. Ergo, sicut alia Majestatis intrinseca jura præscribi non pos- 524 sunt, ita ius provocations supremae præscri- bi non potest.

Confirmatnr I. Supre- 525 ma Jurisdicō in toto Imperio soli cohære- 526 Impator, neque ab ipso aveli potest. Ergo etiam suprema caularum provocatio & diju- 527 mūs

ratio est II. Ea, quæ competunt Principiis in signum supremæ potestatis & Jurisdictionis, ad inferioribus præscribi non valent ex num. 49. Sed jus ultimæ cognitionis competit Principi in signum Supremæ Potestatis & Jurisdictionis, per ea que docet Baldus ad Ausb. quas actiones Cod. de SS. Eccles. n. 14. allegatus a Covarruvia; ita quidem, ut proxime citatus Hermes afferat, Summum Principem, tametsi vellet, hoc ius à se abdicare non posse: quia in hac Summa Potestate ha- ret humidum radicale & facultates ipsius ani- 528 ma Principatus. Ergo &c.

Ad argumentum contrarium Resp. ed mo 527 dō, quod solet ab Imperitoribus communica- ti prævilegium de non-appellando, dari etiam Praescriptionem de non-appellando. Sed quando Imperator Electoribus aliisve Principiis simile prævilegium impertitur, jus supremae provocations nihilominus persistit intraactum, quatenus non tantum ipi Principes authoritate & nomine Imperatoris cōdem prævilegiō utuntur, quemadmodum olim Præfecti Prætorio Rome ante constitucionem Diocletiani in l. an. Cod. de Senti præf. prætor. usi fuerant; sed etiam Imperatori reservatur ius audiendi querelas nullitatis. nec non causam protractæ vel denegare iustitiae. Relegantur de hac materia Sweder. d. c. 11. n. 1. Her- mes cit. loc. Gail. 1. Obser. 135. per 10. Igi- 528 tur & Praescriptione plus obtineri non potest, quām ius non-appellandi, alvā semper aliqua provocatio per supplicationem aut alium modum. Estque hæc opinio, si fidem tribui-

mus Covarruviae, in Hispania expressa Lege recepta, quod nemp̄ Dux, Marchio, aut

comes nullus Pr̄scriptione acquirere possit, ne ab eo ad Regem appelletur.

§. III.

De Jure imponendi tributa & vectigalia; & de eorum immunitate.

Jus imponendi tributa & vectigalia ad Jura Majestatis referri, inde probatum manet: quia non tantum ius imponendi collectas & tributa activē in jurisdictione, qui toto in Imperio Imperator effulget, & passivē in subjectione fundatur, adeo ut collectarum solutio infallibilis quali tessera si subjectionis, ac superioritis recognoscit certum testimonium cap. omnis 2. de Cenf. Nicol. Myller de Princ.

529 Stat. Imp. part. 2. cap. 62. n. 2. Verum etiam ius imponendi vectigalia originaliter ex Jurisdictione manat, & specialiter Imperatori reservatur, gehör̄t zu der Kaiserlichen Hochheit und Referenten R. I. zu Regensburg 1576. s. dadurch dann nicht allein 119. Und subhortet quod: an non illa referentia efficaciat, ut jus imponendi tributa & vectigalia sit Pr̄scriptionis incapax?

Dico I. Utrumque ius, & imponendi tributa, & exigendi vectigalia, a Principibus inferioribus praescribi potest. Prima conclusio pars extra dubium videtur posita: quia defacto Principibus & Statibus Imperii concessa est facultas non solum collectas provinciales indicendi, sed etiam ob collectas generales subditos suos sub-collectandi, prout apud Publicitatis, nominatis cit. Nicol. Myller, & Sweder part. spec. fct. 1. cap. 26. n. 7. & 8. videtur est. Et hanc partem pre ceteris amplectitur D. Ertl laudato tract. de Juriis Princip. Exercit. 80.

Altera conclusionis pars, quae majori est difficultate circumplexa, probatur. I. argumentum communi, quod ea iura, quae sunt comparabilia privilegiō, obstericante Pr̄scriptione nobis parviantur: jus verò exigendi vectigalia est comparabile privilegiō, cum in confirmatione Privilegiorum Austriacorum a Carolo V. facta art. 35. cautum sit, das die Erz- Herzogen von Oesterreich in ihren Residenzstühlen Mauth und Zoll zu gleicher Weise als die Römische Kaper und Röntige im Reich machen / und außsehen mögen / utl referit Joannes Braun in lib. Variar. Amenit. thes. 37. Ergo jus exigendi vectigalia obstericante Pr̄scriptione parvitur.

Probatur II. singulariter ex famoso cap. super quibusdam 26. de V. S. ubi Innocentius III. ius constituti pedagia & quidagia (quod nomine vectigalia intelligi, constat ex his, quae ad cap. innovamus 10. de Cenf. annotavit Gonzalez) æquiparat, si habeatur ex concessione Principali aut confuetudine seu Pr̄scriptione immemoriali: eoque ex cap. communiter à DD. deducitur regula, quod Regalia Pr̄scriptione non effugiant; quodve privilegium & Pr̄scriptione immemorialis eundem habeant valorem. Huic parti præ alii adstipulatur,

Regnerus Sixtinus de Regalibus cap. 8. num. 18. Braun cit. Einſidel de Regal. cap. 3. n. 25.

Dices I. Jus erigendi vectigalia est Imperatoris Majestati specialiter reservatum ex n. 130. in eo est proprium Majestatis juxta nonnullos apud memoratum Braun; & secundum Card. Tuschum concl. 33. n. 6. V. Vectigal. maximi Imperii. Ergo nequit salvā Majestate in alios transferri.

Resp. I. negandō conseq. primum enim dicitur, idem ius ex privilegio Imperatoris ad Principes, Imperatore inferiores, spectare posse.

Resp. II. distinguendō antecedens, ius erigendi vectigalia est Imperatoria Majestati specialiter reservatum, ita ut ad Jura Majestatis intrinsecus pertineat, nego antecedens; ut ad iura Majestatis extrinsecus spectet, concedo antecedens, & nego conseq. Ratio est: quia, ut habet Klockius in dip. de Vectigal. §. 25. apud cit. Joannem Braun, vectigalia non tam in typum eminentia, quam ad objiciendum repagulum multorum Magistraturarum avariciis, non ad fiscum (cui opus sunt opes, sine quibus non fieri, quod opus, at Lips. Civil. Doctr. lib. 4. cap. 9.) augendum, Principi fuerunt reservata.

Dices II. Nova vectigalia sine speciali Imperatoris licentia instituti non possunt. I. non quidem 1. 2. & 3. Cod. Vectigal. nova instituti non possit. Ergo, cum in Pr̄scriptione specialis Imperatoris licentia neutiquam inveniatur, illa ad institutionem novorum vectigalium non sufficit.

Resp. negandō conseq. Nam Pr̄scriptione saltem immemoriali æquivalent speciali Imperatoris concessionem d. cap. super quibusdam de V. S. Unde, quæ tempore, cuius initio memoria non habetur, potestis sunt vectigalia, censetur Imperatoria concessionis sufficie acquisita.

Dico II. Immunitas tam a solvendis vectigalibus, quam præstandis collectis & tributis, quæ non petuntur in recognitionem supremi dominii, praescribi potest. De immunitate a solvendis vectigalibus res clara videtur: quia videlicet & de facto varie ejusmodi immunitates variis reperiuntur indultae; & jus exigendi vectigalia magis ad Cameram quam Majestatem ordinatur.

De immunitate a collectis, mecum sentiuntur Covarruv. cit. loc. n. 8. Einſidel de Regal. cap. 3. n. 30. Brufem. ad l. competit. 6. Cod. de Pr̄script. 20. anno. n. 6. D. Franz h. t. n. 17. D. Ertl d. Exerc. n. 8. Eamus sententiatis in R. J. de Anno 1548. supra in num. 508. memorato, approbatam credo. Ratio est partim: quia, datu h. 542 juscemodi Pr̄scriptione, ius Majestatis in sua integritate perduat: partim quia ipsa perio-

perioritas, in qua ius collectandi radicatur, Pr̄scriptionem non abhorret: partim quia isthac immunitas privilegiō acquiri potest, quale privilegium (licet cum onere) nostrum Monasterium Ottoburanum ab Ottone Magno, cum consensu Procerum Imperii accepit, & accedente subsequentium Imperatorum Confirmatione ad moderna usque tempora salvum retinuit, eaque de causa titulō Liberi & Exempti Monasterii hodieum gaudet. b. 2. num. 13.

§. IV.

De Jurisdictione.

Nec Jura principalia & publica non ultima sed prima tenet subcellia Jurisdictione, quæ nihil est aliud quam potestas publica ius de causa aliqua dicendi vel reddendi; abitque (si expendatur secundum regulas Juris communis) in Jurisdictionem in specie, que in simplici re cognitione & dijudicatione; in Imperio, quod principaliter in potestate gladii, si merum sit; vel in iustitiae & coercitione civili, si maximum sit, consistit. Sin vero ad mores hodiernos examinetur, discipitur in Jurisdictionem Summarum, que vel pro potestate regendi Rempublicam, sive pro ipsa Majestate, accipitur; vel pro potestate ius dicendi, in Summa Principi Dicasterio exercitata, sumitur; & in Jurisdictionem Subalternam, quæ est analoga quædam Majestas, seu participatio Summae Jurisdictionis Ordinarii infraacta, & alioquin textibus Jurisdictionis Ordinarii infraacta, & alioquin tertio acquisita erat, id est quæ ex Pr̄scriptione quam consuetudine pronuntiatur. Præterea dividunt hodi practici Jurisdictionem in Altam, cui pro objecto statuant causas criminales; & Bassam, ad cuius objectum referunt causas Civiles. Verum de hac materia ex instituto agetur in tract. §. de Jurisdictione.

Cognitum Jurisdictionis indeole, tum veterum hodiernā, inquirendum incumbit, an èdem, quæ recentia haec tenus Majestatis iura, facilitate Pr̄scriptione sufferat? Et quidem Jurisdictionem Summarum, que Majestatem constituit, praescribi non posse, ex ann. 548. tractis jam liquet. Quod reliquias verò species variarum DD. antiqui, ac in quinque dissidentia inter se placita divisi sunt, ut memini Fachinæus lib. 8. Contrav. cap. 23. Ego una conclusionem mentem meam declaro, quod nemp̄, si Jurisdictione secundum Jus commune & hodiernum spectetur in toto sua latitudine, quatenus etiam Jurisdictionem territoriali comprehendit, praescribi posse. Ita de Jurisdictione in genere concludunt Fachinæus citatus, Brunnen, ad vit. 60. Cod. lib. 12. de Div. Offic. num. 8. Braun in tract. de Magistr. cap. 7. §. 4. num. 2. & de Imperio vero cap. 1. §. 5. num. 19. Covarruv. d. p. 2. §. 3. n. 1. affirmans, conclusionem certi communem esse. P. Engel ad vit. de Off. Judi. num. 23. D. Clemens Clafsmann d. de Jurisdictione th. 51. In specie autem de Jurisdictione Territoriali su-

per quod 551. quia, non obstante, Pr̄incipes & Status Imperii allive omnino dam Jurisdictionem in suis territoriis exercant, Summus Imperii Monarcha Majestatem nihilominus servat illibatam: nam etiam Territorialis Superioritas, ut dictum n. 545. huic subalternatur, atque eidem subordinatur, velut accidentis accidenti, nec destruit vel consumit. Ergo omnimodo Jurisdictione cum dicta subalternatione & subordinatione non est Jus Majestatis intrinsecum. Ergo non est impræscriptibilis ex n. 505. Con-552 firm. quia, non attenta Jurisdictionis plenitudine, in Statibus Imperii existente, perficit in Imperatore ius supremæ cognitionis, provo-